

Aan de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum ingekomen vragen : 28 augustus 2018
Datum GS-besluit: : 18 september 2018

Vragen nr. 100

Vragen van de heer dr. **M.C.A. Klein** (ChristenUnie-SGP) over ICOMOS standpunt verbinding A8-A9

De voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland deelt u overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten mede, dat op 28 augustus 2018 door het lid van Provinciale Staten, de heer dr. **M.C.A. Klein** (ChristenUnie-SGP), de volgende vragen bij Gedeputeerde Staten zijn ingekomen.

INLEIDING VRAGEN

In het Noord-Hollands Dagblad stond op 28-08-2018 het artikel "Verdiepte aanleg A8-A9 afgewezen" en daarin dat uw college al in december 2017 op de hoogte was van het standpunt van ICOMOS over de verdiepte aanleg. Te lezen is de volgende tekst:

"Icomos is hier in de mail van 22 december glashelder over: geen enkele wijziging van een bestaande variant kan door de beugel. „Ons rapport suggereerde andere opties, geen andere designopties.” In de mail van ICOMOS d.d. 22 december 2017 zoals gepubliceerd op https://www.noord-holland.nl/Loket/Verzoek_om_informatie_Wob/Wob_verzoeken_2018/Wob_verzoek_project_verbinding_A8_A9 staat inderdaad te lezen: "Therefore, the Mission report suggested "other options" rather than "other design options" as it considered that none of the current options, or modifications to these, were feasible." en "However, the mission did not consider that any existing options, or modifications to these options, could be supported at the current time. Further work is needed to explore other options."

In de vergadering van de commissie Mobiliteit en Financiën van 21-06-2018 is dit onderwerp uitgebreid besproken en daarbij is door meerdere partijen c.q. commissieleden verwezen naar het standpunt van ICOMOS. Glashelder was dat de commissie grote waarde hecht aan het standpunt van ICOMOS en dat er mogelijk consequenties aan verbonden moeten worden. Dit kwam tot uiting in onder meer de volgende vragen en opmerkingen aan GS:

"Over de Unesco status is nog geen duidelijkheid. Het verliezen van de status hangt de provincie boven het hoofd. Het is merkwaardig dat nu met een variant aan de slag wordt gegaan en dan pas afwachten wat ICOMOS voor oordeel velt."

"Komt er nog een toets van ICOMOS voorafgaand aan het go/no go moment? Zo nee, is het dan een idee om het go/no go moment in te bouwen na het verlossende antwoord van ICOMOS? Hoe ziet de gedeputeerde het voor zich als de provincie wel met een variant doorgaat en de status van werelderfgoed verliest?"

"ICOMOS heeft een vernietigend oordeel geveld over de gestrekte varianten en adviseert om op zoek te gaan naar andere opties. Gedeputeerde Staten concludeerden dat die er niet zijn. Leidt het landschapsplan voor de golfbaanvariant tot een ander oordeel van ICOMOS?"

“ICOMOS kan zich blijkbaar vinden in het landschapsplan van Gedeputeerde Staten. Is

daarover met ICOMOS gesproken? Wat kwam er uit dat gesprek voort?”

“Gedeputeerde Staten per brief hebben aangegeven dat het geen optie is om nu door te zetten als er geen akkoord te verwachten valt van ICOMOS.”

VRAGEN INCLUSIEF BEANTWOORDING GEDEPUTEERDE STATEN

Inleiding door GS

Namens de Staat der Nederlanden is het ministerie van OCW ‘focal point’ voor ICOMOS. Alle contacten met ICOMOS, waaronder adviesaanvragen, lopen daarom via het ministerie. De provincie Noord-Holland heeft geen rechtstreeks contact met ICOMOS. Het ministerie van OCW is verantwoordelijk voor het (wereld)erfgoed en weegt daarom zelf af of zij een adviesaanvraag indient bij ICOMOS.

In november 2017 heeft ICOMOS advies uitgebracht op drie alternatieven voor de Verbinding A8-A9. U bent hierover geïnformeerd met onze brief van 22 november 2017. Op het adviesrapport van ICOMOS is in december 2017 door OCW verduidelijking gevraagd aan ICOMOS. Op 22 december 2017 zijn de vragen van OCW door de directeur van ICOMOS beantwoord. De antwoorden van ICOMOS leverden geen nieuwe informatie, maar bleken een herhaling van het advies van november 2017 waarin is aangegeven dat de voorgelegde opties op dat moment niet konden worden ondersteund. Omdat de mail van 22 december geen nieuwe informatie opleverde was er voor ons geen aanleiding om u aanvullend te informeren, aangezien het proces al was beschreven en het advies bij uw Staten bekend was.

Het adviesrapport van ICOMOS van november 2017 leverde bij ons de vraag op hoe hiermee om te gaan. Ook hierover hebben wij u in onze brief van 22 november 2017 geïnformeerd. Wij zijn met de minister van OCW in gesprek gegaan over de vraag hoe het advies te duiden en wat daarmee te doen. Bij het kiezen van het huidige proces zijn de afspraken uit het gesprek met de minister van OCW leidend geweest. Wij realiseren ons dat dit geen standaardbenadering is en hebben het daarom op het niveau van de minister besproken.

Het is van belang dat de gekozen aanpak voor het vervolg wordt gedragen door de minister van OCW. Met de ministeries van OCW en I&W is afgesproken te kiezen voor een nieuwe aanpak waarbij het herstellen en versterken van het landschap van UNESCO Werelderfgoed de Stelling van Amsterdam centraal staat en hoe een wegverbinding hier het beste in past. Deze aanpak is door ICOMOS nog niet beoordeeld.

Vraag 1:

Wanneer was GS op de hoogte van het standpunt van ICOMOS zoals gecommuniceerd in de mail van vrijdag 22 december 2017 16:04:17 aan de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed van het ministerie van OCW?

Antwoord 1

Wij waren op de hoogte van het standpunt van ICOMOS toen het adviesrapport van ICOMOS in november 2017 ons toekwam. De antwoorden van ICOMOS op 22 december 2017 zijn een herhaling van het advies van november 2017 en geven geen nadere duiding. Het college van GS is op 23 januari 2018 op de hoogte gesteld.

Vraag 2:

Waarom heeft GS niet onverwijld PS geïnformeerd?

Antwoord 2

In onze brief van 22 november 2017 aan Provinciale Staten hebben wij u het volgende proces geschetst:

“Wij willen, voordat wij conclusies trekken uit dit advies, eerst duidelijkheid hebben over wat wel en niet mogelijk is. Die duidelijkheid willen wij krijgen door ICOMOS op een aantal zaken verduidelijking te vragen en daarover vervolgens in gesprek te treden met de ministers van OCW en I&W. Wij gaan ons naar aanleiding van de antwoorden van ICOMOS en de gesprekken met OCW en I&W verder beraden op het dilemma tussen de werelderfgoedstatus van de Stelling van Amsterdam en het verbeteren van de leefbaarheid en bereikbaarheid met de aanleg van een A8-A9 verbinding.”

Het adviesrapport van ICOMOS uit november 2017 en de antwoorden uit de mail van 22 december 2017 op de vragen van OCW aan ICOMOS hebben wij betrokken in de gesprekken met de ministeries van OCW en I&W. De antwoorden van ICOMOS leverden geen nieuwe informatie, maar bleken een herhaling van het advies van november 2017 waarin is aangegeven dat de voorliggende opties op dit moment niet ondersteund kunnen worden. Met de ministeries is afgesproken te kiezen voor een nieuwe aanpak waarbij het herstellen en versterken van het landschap van UNESCO Werelderfgoed de Stelling van Amsterdam centraal staat en hoe een wegverbinding hier het beste in past. Hierover hebben wij u op 26 april 2018 geïnformeerd. Hiermee hebben we de lijn gevolgd, zoals in onze brief van 22 november 2017 is geschetst.

Vraag 3:

Waarom heeft GS de leden van de commissie Mobiliteit en Financiën niet geïnformeerd? Graag tevens een reflectie op de beantwoording van de vragen zoals aan de orde geweest in de commissievergadering van 21-06-2018. Was de beantwoording passend in het kader van de actieve informatieplicht van GS?

Antwoord 3

Zie ons antwoord op vraag 2. Dit is passend binnen het kader van de actieve informatieplicht.

Vraag 4:

Waarom heeft GS desondanks gekozen voor onderzoek naar de aanpassing van het Golfbaanalternatief? Dit mede indachtig de eerder gewisselde opvattingen dat het in gevaar brengen van de status als UNESCO Werelderfgoed onwenselijk, mogelijk onaanvaardbaar is.

Antwoord 4

Namens de Staat der Nederlanden is het ministerie van OCW ‘focal point’ voor ICOMOS. Alle contacten, waaronder adviesaanvragen, met ICOMOS lopen via het ministerie. De provincie Noord-Holland heeft geen rechtstreeks contact met ICOMOS. Het ministerie van OCW is verantwoordelijk voor het (wereld)erfgoed en weegt daarom zelf af of zij een adviesaanvraag indient bij ICOMOS. Het is daarom van belang dat de gekozen aanpak voor het vervolg wordt gedragen door de minister van OCW.

Daarom zijn wij met de minister van OCW in gesprek gegaan over de vraag hoe het advies te duiden en wat daarmee te doen. Bij het kiezen voor de huidige route is het advies van de minister van OCW van grote invloed geweest. Wij realiseren ons dat dit geen standaardbenadering is en hebben het daarom op het niveau van de minister besproken.

We hebben in overleg met de minister van OCW gekozen voor een nieuwe werkwijze. In deze werkwijze wordt eerst gewerkt aan landschapsherstel en versterking van het UNESCO Werelderfgoed de Stelling van Amsterdam. Vervolgens wordt gekeken hoe de weg zo optimaal mogelijk in te passen is. Het Golfbaanalternatief biedt de meeste kansen voor het behoud en versterking van het werelderfgoed en het realiseren van onze doelstellingen voor een verbeterde leefbaarheid in Krommenie en Assendelft en een verbeterde bereikbaarheid.

Vraag 5:

Is GS bereid de Unesco werelderfgoed status te verliezen door een weg aan te leggen die een negatief advies heeft ontvangen van ICOMOS? Zo ja, waarom is volgens GS de Unesco werelderfgoed status van de stelling van Amsterdam waardevol? Zo nee, hoe reflecteert GS dan op haar handelen om alsnog middelen en financiën in te zetten om een variant met een negatief advies verder uit te werken?

Antwoord 5

ICOMOS is een adviesorgaan van UNESCO. UNESCO heeft de beslissingsbevoegdheid. In geen enkel document van ICOMOS is de suggestie gewekt dat ICOMOS UNESCO adviseert om de status van UNESCO Werelderfgoed de Stelling van Amsterdam mogelijk verloren te laten gaan. Wij vinden uw vraag dan ook prematuur.

Vraag 6:

Hoeveel publiek geld is inmiddels vanaf het moment van kennisneming van de brief van ICOMOS besteed aan verdere ontplooiing van een van de door GS gewenste varianten, terwijl al duidelijk was dat ICOMOS een negatief advies had afgegeven?

Antwoord 6

Een aantal financiële verplichtingen van voor 22 december 2017 is voldaan na 22 december 2017. Daarnaast is opdracht gegeven voor het opstellen van een Plan van Aanpak dat begint bij een Landschapsplan en vervolgens eventuele vervolgstappen in kaart te brengen. De totale kosten voor het opstellen van het Plan van Aanpak zijn € 49.500.

Vraag 7:

Hoe duidt GS deze kosten in het licht van de op haar rustende financiële zorgplicht en de eerdere toezeggingen om Unesco status te willen behouden?

Antwoord 7

Zie de antwoorden op vragen 5 en 6. Dit zijn kosten die passen in het afgesproken traject om te komen tot een Plan van Aanpak.

Vraag 8:

Is GS bereid om alsnog een variant te onderzoeken die waarschijnlijk geen negatief advies van ICOMOS krijgt en de status van de stelling behouden blijft?

Antwoord 8:

Zie ons antwoord op vraag 4.